I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

HENSTILLINGER

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 31. marts 2008

om udbygning af det administrative samarbejde i forbindelse med udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser

(EØS-relevant tekst)

(2008/C 85/01)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER —

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 211, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser ([1]) indeholder klare forpligtelser for de nationale myndigheder til at samarbejde og pålægger medlemsstaterne ansvaret for at skabe de nødvendige betingelser for et sådant samarbejde. Disse forpligtelser omfatter, at medlemsstaterne i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis udpeger en eller flere kontrolmyndigheder, der er i stand til effektivt og hurtigt at håndtere anmodninger om oplysninger vedrørende de arbejds- og ansættelsesvilkår, som er omfattet af direktiv 96/71/EF.

(2) Ifølge direktiv 96/71/EF er medlemsstaterne endvidere klart forpligtet til at sikre, at oplysningerne om arbejds- og ansættelsesvilkår er tilgængelige ikke kun for udenlandske leverandører af tjenesteydelser, men også for de berørte udstationerede arbejdstagere.

([1]) EFT L 18 af 21.1.1997, s. 1.

(3) Trods øget adgang til information er der stadig berettiget bekymring over den måde, medlemsstaterne har gennemført og/eller i praksis anvender bestemmelserne om administrativt samarbejde, jf. direktiv 96/71/EF ([2]). Det skal der rettes op på ([3]), så man opnår en tilfredsstillende gennemførelse, korrekt anvendelse, faktisk efterlevelse og praktisk håndhævelse af direktiv 96/71/EF.

(4) Den overvågning, som Kommissionen iværksatte med udgangspunkt i sin meddelelse »Retningslinjer for udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser« ([4]), viste endvidere, at mange medlemsstater har en tendens til kun at benytte deres egne nationale foranstaltninger og instrumenter til at overvåge, hvorvidt leverandører af tjenesteydelser faktisk efterlever arbejds- og ansættelsesvilkårene for udstationerede arbejdstagere. Situationen kan meget vel være affødt af eller skyldes manglende administrativt samarbejde, den stadig utilfredsstillende adgang til information og håndhævelsesproblemer på tværs af grænserne ([5]).

([2]) Arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene: SEK(2006) 439 og SEK(2007) 747 samt meddelelsen »Udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser — Maksimering af fordele og potentiale og sikring af arbejdstageres beskyttelse«, navnlig del 6, konklusioner, KOM(2007) 304 endelig af 13. juni 2007, s. 9.

([3]) Jf. også Europa-Parlamentets beslutning af 11. juli 2007, B6-0266/2007.

([4]) KOM(2006) 159 endelig af 4. april 2006.

([5]) Jf. meddelelsen »Udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser — Maksimering af fordele og potentiale og sikring af arbejdstageres beskyttelse«, navnlig del 6, konklusioner, KOM(2007) 304 endelig af 13. juni 2007 samt det medfølgende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, SEK(2007) 747.

(5) Myndighederne i de medlemsstater, hvor serviceydelserne leveres, anvender en række kontrolforanstaltninger eller administrative formaliteter over for udstationeringsvirksomheder for at sikre efterlevelse af deres arbejds- og ansættelsesvilkår ([1]). Behovet for forebyggende foranstaltninger og passende sanktioner for at beskytte udstationerede arbejdstagere er uomtvisteligt. Analysen af de kontrolforanstaltninger, medlemsstaterne anvender, viser imidlertid, at de er vidt forskellige, og det fremgår også, at en del af dem er ude af proportioner og måske derfor ikke i overensstemmelse hverken med artikel 49 i traktaten, som fortolket af EF-Domstolen, eller med direktiv 96/71/EF.

(6) Berettigede tilsynsbehov kan ikke opfyldes og fuldt ud være i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen, medmindre medlemsstaterne forbedrer og i givet fald udbygger den måde, de faktisk samarbejder på, og/eller medmindre adgangen til oplysninger forbedres, jf. direktiv 96/71/EF ([2]).

(7) Relevant og effektiv gennemførelse og håndhævelse er nøgleelementer i beskyttelsen af udstationerede arbejdstageres retttigheder, hvorimod dårlig håndhævelse underminerer effektiviteten af fællesskabsbestemmelserne på dette område. Nært samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne er derfor afgørende, selvom man ikke må glemme den vigtige rolle, som arbejdstilsynene og arbejdsmarkedsparterne spiller i den forbindelse.

(8) For så vidt angår udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser, udgør forskellige administrative kulturer, strukturer og sprog samt mangel på klart etablerede procedurer og klart udpegede aktører væsentlige hindringer for et effektivt arbejdssamarbejde medlemsstaterne imellem på dette område. Anvendelse af et velegnet og velfungerende elektronisk informationssystem, der er udviklet med henblik på at fremme gensidig bistand og udveksling af oplysninger medlemsstaterne imellem, er et meget effektivt værktøj til at nedbryde en lang række af disse barrierer og derfor afgørende for at sætte medlemsstaterne i stand til at indgå i et nært samarbejde med hinanden. Et sådant system bør gøre det muligt for kompetente myndigheder og andre berørte aktører, som f.eks. arbejdsmarkedets parter, let at identificere deres samarbejdspartnere i andre medlemsstater og at kommunikere på en effektiv måde. Endvidere bør det medvirke til at skabe et klima af gensidig tillid, der er af afgørende betydning for, at administrativt samarbejde kan fungere effektivt.

(9) Let tilgængelige, præcise og ajourførte oplysninger til virksomheder og arbejdstagere om de arbejds- og ansættelsesvilkår, der gælder for udstationerede arbejdstagere i værtsmedlemsstaten, bidrager positivt til forebyggelse af konflikter, problematiske situationer og misbrug. Derfor bør der iværksættes de fornødne foranstaltninger med henblik på at give effektiv adgang til oplysninger for udstationerede arbejdstagere og deres arbejdsgivere ([3]).

(10) Der kræves en hurtig indsats for at rette op på manglende gennemførelse, anvendelse og håndhævelse af lovgivningen om udstationering af arbejdstagere, hvilket bør ske ved at udbygge det administrative samarbejde medlemsstaterne imellem, anvende mere effektive systemer til udveksling af oplysninger, give øget adgang til oplysninger og fremme udveksling af oplysninger og bedste praksis —

HENSTILLER:

1. Systemer til udveksling af oplysninger

Medlemsstaterne bør iværksætte de nødvendige foranstaltninger og gøre den fornødne indsats for at indføre et elektronisk system til udveksling af oplysninger, som f.eks. informationssystemet for det indre marked (IMI) ([4]), og navnlig for i nært samarbejde med Kommissionens tjenestegrene at udvikle først og fremmest en særlig applikation til støtte for det administrative samarbejde, som er nødvendigt for at forbedre den praktiske gennemførelse af direktiv 96/71/EF.

Udvikling af et sådant elektronisk system til udveksling af oplysninger som led i det administrative samarbejde, som direktiv 96/71/EF lægger op til, ville kræve, at medlemsstaterne:

1) indkredser de vigtigste emner og spørgsmål, som der skal udveksles oplysninger om, og som derfor skal indgå i systemet til udveksling af oplysninger

2) fastsætter, hvilke kompetente myndigheder og i givet fald andre aktører, som er inddraget i overvågning og kontrol af arbejds- og ansættelsesvilkårene for udstationerede arbejdstagere, der vil blive tilknyttet udvekslingssystemet

([1]) Jf. ligeledes Europa-Parlamentets beslutning om Schroedter-betænkningen af 26. oktober 2006.

([2]) Det samme punkt fremhæves i Europa-Parlamentets beslutning, jf. navnlig punkt 21 og 32 ff. Ud fra de svar, man modtog i forbindelse med den offentlige høring om modernisering af arbejdsretten, KOM(2006) 708 af 22. november 2006, fremgik det også, at behovet for bedre og udbygget samarbejde også i høj grad blev støttet af medlemsstaterne (jf. KOM(2007) 627 endelig af 24. oktober 2007 og det vedlagte arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene SEK(2007) 1373).

([3]) Europa-Parlamentet kommer i sin beslutning af 11. juli 2007, jf. punkt 18, ind på samme emne og opfordrer til handling.

([4]) IMI er et informationssystem, der har til formål at fremme gensidig bistand og udveksling af oplysninger medlemsstaterne imellem. Det udgør et værktøj til sikker og hurtig udveksling af oplysninger europæiske myndigheder imellem, som gør det muligt for dem at samarbejde effektivt trods sprogbarrierer og hindringer i form af forskellige administrative procedurer og strukturer. De første udviklede applikationer understøtter den berigtigede udgave (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF) om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer og (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF) om tjenesteydelser i det indre marked.

3) præciserer forbindelseskontorernes rolle

4) undersøger spørgsmålet om passende sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med beskyttelse af personoplysninger, der udveksles som led i udveksling af oplysninger medlemsstaternes myndigheder og i givet fald andre involverede aktører imellem ([1]).

Medlemsstaterne bør med udgangspunkt i resultaterne af disse foreløbige undersøgelser i samarbejde med Kommissionens tjenestegrene yderligere vurdere og beslutte, om IMI udgør det mest velegnede middel til udveksling af oplysninger, jf. artikel 4 i direktiv 96/71/EF.

Kommissionen vil i den forbindelse yde medlemsstaterne støtte og bistand og arbejde nært sammen med dem for rettidigt at opnå det nødvendige fremskridt. Den vil navnlig fremme og koordinere arbejdet i en operativ taskforce, der skal nedsættes på frivillig basis, og i givet fald yde ekstern teknisk bistand under udviklingen af den særlige applikation.

2. Adgang til oplysninger

Medlemsstaterne bør gøre en øget indsats for at forbedre adgangen til oplysninger om de arbejds- og ansættelsesvilkår, som leverandører af tjenesteydelser skal anvende, og for at sikre, at deres forbindelseskontorer er i stand til at udføre deres arbejde effektivt.

For yderligere at forbedre adgangen til oplysninger bør medlemsstaterne:

1) undgå at henvise til eller videregive generelle oplysninger om arbejdsretten alene, men i stedet klart angive, hvilke arbejds- og ansættelsesvilkår og/eller hvilken del af deres (nationale og/eller regionale) lovgivning der finder anvendelse på udstationerede arbejdstagere på deres område

2) iværksætte de fornødne foranstaltninger for at gøre oplysninger alment tilgængelige om, hvilke kollektive aftaler der finder anvendelse (og på hvem), og hvilke arbejds- og ansættelsesvilkår der skal anvendes af udenlandske leverandører af tjenesteydelser; om muligt bør der afgives oplysninger om eksisterende internetsteder og andre kontaktpunkter, navnlig relevante arbejdsmarkedsparter

3) stille disse oplysninger til rådighed for arbejdstagere og leverandører af tjenesteydelser på andre sprog end det/de nationale sprog i det land, hvor tjenesteydelserne leveres, om muligt i form af en kortfattet brochure, hvoraf de vigtigste arbejdsvilkår fremgår

4) gøre bedre brug af de muligheder, internettet tilbyder, og gøre oplysninger på nationale netsteder lettere tilgængelige og klarere ([2]).

Endvidere bør medlemsstaterne:

5) stille en effektivt organiseret struktur til rådighed for forbindelseskontorerne og bemande dem med kompetent personale og andre ressourcer, så de kan opfylde deres forpligtelser om at levere oplysninger

6) om muligt anvise en kontaktperson i forbindelseskontoret, der er ansvarlig for at behandle anmodninger om oplysninger.

Kommissionen vil fortsat støtte medlemsstaterne på dette område, navnlig gennem den eksisterende portal på webstedet EUROPA med links til nationale netsteder om udstationering af arbejdstagere.

3. Udveksling af god praksis

Medlemsstaterne bør deltage aktivt i en systematisk og formel proces til indkredsning og udveksling af god praksis i forbindelse med udstationering af arbejdstagere gennem samarbejdsfora etableret af Kommissionen til formålet, som f.eks. det udvalg på højt plan, der planlægges nedsat, jf. bilaget.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. marts 2008.

På Kommissionens vegne

Vladimír ŠPIDLA

Medlem af Kommissionen

([1]) Jf. i den forbindelse også Kommissionens afgørelse 2008/49/EF af 12. december 2007 om gennemførelse af informationssystemet for det indre marked (IMI) hvad angår beskyttelse af personoplysninger (EUT L 13 af 16.1.2008, s. 18).

([2]) Der er links til de nationale netsteder på Kommissionens netsted: Posting of workers: http://europa.eu.int/comm/employment_social/labour_law/postingofworkers_en.htm

BILAG

Udvalg på højt plan for udstationering af arbejdstagere (nedsættes): forventede rolle, arbejdsopgaver og ansvarsområder

Den udveksling af oplysninger, der har fundet sted hidtil på frivillig basis i den uformelle gruppe af regeringseksperter vedrørende udstationering af arbejdstagere, har vist, at gruppen var effektiv til at forbedre de til rådighed værende midler til udveksling af oplysninger om arbejds- og ansættelsesvilkår for udstationerede arbejdstagere. Den har endvidere givet Kommissionen nyttige oplysninger om gennemførelsen og anvendelsen af direktiv 96/71/EF.

Udbygget administrativt samarbejde kræver også, at der udvikles effektive midler til at indkredse og udveksle god praksis på alle områder af relevans for korrekt anvendelse og håndhævelse af direktiv 96/71/EF. Derved bliver det muligt i høj grad at forbedre det administrative samarbejde og forebygge konflikter og ofte forekommende retlig bilæggelse af tvister.

Derfor planlægger Kommissionen som allerede nævnt i meddelelsen af 13. juni 2007 at nedsætte et udvalg på højt plan, der forventes at få følgende arbejdsopgaver og målsætninger:

1) at fastlægge og fremme udveksling af erfaring og bedste praksis

2) at fremme udveksling af relevante oplysninger, herunder oplysninger om eksisterende former for (bilateralt) administrativt samarbejde mellem medlemsstater og/eller arbejdsmarkedsparter

3) at gennemgå (administrative) spørgsmål, vanskeligheder og særlige emner vedrørende gennemførelse, anvendelse, håndhævelse af og faktisk overensstemmelse med direktiv 96/71/EF eller de nationale gennemførelsesforanstaltninger vedrørende udstationering af arbejdstagere

4) at analysere evt. vanskeligheder, der måtte opstå i forbindelse med anvendelsen af artikel 3, stk. 10, i direktiv 96/71/EF

5) at overvåge, hvilke fremskridt der er opnået i udbygningen af det administrative samarbejde, herunder navnlig følge udviklingen af den — særlige — applikation til støtte for det administrative samarbejde og tilpasningen og gennemførelsen af IMI, samt i hvor høj grad adgangen til oplysninger er blevet forbedret, og om nødvendigt foreslå, hvilke skridt der skal tages, eller hvilken indsats der skal gøres

6) at undersøge om nødvendigt, hvilke muligheder der er for at øge den faktiske overensstemmelse med og håndhævelsen af arbejdstageres rettigheder og beskyttelsen af deres stilling

7) at foretage en grundig undersøgelse af praktiske håndhævelsesproblemer på tværs af grænserne.

For at nå disse målsætninger bør udvalget på højt plan inddrage de offentlige organer, der er ansvarlige for kontrollen med den lovgivning i medlemsstaterne, der finder anvendelse på udstationerede arbejdstagere, som f.eks. arbejdstilsyn. Det bør også i overensstemmelse med national lov og/eller praksis formelt inddrage arbejdsmarkedets parter regelmæssigt, navnlig repræsentanter for arbejdsmarkedets parter i sektorer med udstrakt brug af udstationerede arbejdstagere.

Kommissionen er parat til at vedtage en afgørelse om nedsættelse af et sådant udvalg på højt plan i nærmeste fremtid, hvori dets sammensætning, målsætninger og arbejdsmetoder præciseres. I den forbindelse vil den inddrage resultaterne af den debat i Rådet, som følger i kølvandet på denne henstilling.